

مقاومت و سرپیچی ملت برشالوده خردش

« چرا ، کاوه ، همه ملت میباشد ؟ »

این خرد انسانست

که حقانیت به سرپیچی از هر قدرتی را میدهد .
سرپیچی از قدرت ، برپایه مشروعیت دینی ،
نابود سازنده اصالت خرد در انسانست .

انسانها برپایه خرد خود، حق مقاومت و سرپیچی در برابر حکومت بیداد ، یا هر حکومتی که بر اصل « قهر و تهدید » بنا شده باشد و زندگی و خرد مردمان را میآزارد ، دارند . این حق ، در شخصیت داستانی « کاوه » در شاهنامه پیکریافته است . بسیاری می انگارند که « کاوه » ، یک پهلوان و یک شخص بوده است . در حالیکه اگر به دقت بررسی شود ، کاوه ، نماد « خرد بهمنی همه انسانها در جامعه است » که حق نگرهبانی زندگی و خرد را به عهده دارند ، و این در واقع، کل جامعه است که به فرمان خرد خودشان ، برضد حکومت بیداد و ستم برمیخیزند، و آن حکومت را سرنگون میکنند . این خرد خود انسانهاست که حقانیت به سرپیچی و مقاومت میدهد .

کاوه در فرهنگ ایران ، نماد اصل سرپیچی و ایستادگی در برابر»
 اصل قهر و ترس انگیزی « است ، و در برابر این قدرتها که «
 جان و خرد مردمان « را میآزارند ، میایستد. خرد بهمنی که
 گوهر و طبیعت همه انسانهاست ، بر ضد « حکومت و قدرتی «
 است که « زندگی و خرد مردمان « با قهر و تهدید بیآزارد . بهمن
 که خرد گوهری در انسان است ، در فرهنگ ایران ، « ضدِ خشم
 « است ، و خشم ، « بُنِ قهر و ترس انگیزی و کین ورزی»
 شمرده میشده است .

هر حکومتی و قدرتی و حزبی و طبقه ای و آموزه ای ، که
 در جامعه ، بر پایه قهر و تهدید بر ضد جانها و خردها پیدایش یابد ،
 برای ایرانیان هیچگونه « حقانیتی « ندارد . خرد بهمنی
 در انسانها ، فقط به حکومتی و قدرتی ، حقانیت میدهد ، که از
 تجاوز و خشونت و قهر و وحشت انگیزی ، برای حکومت و قدرت
 ، استفاده نکند . و به محضی که حکومت یا قدرت در جامعه ، از
 قهر و تهدید ، برای بقای خود ، استفاده کرد ، بلافاصله ، حقانیت
 خود را به حکومت و قدرت (نگرهبانی و پاسداری جامعه) از
 دست میدهد .

« مشروعیت « که استنتاج « داشتن حق به حکومت و قدرت
 بر پایه یک شریعت باشد « ، در فرهنگ ایران ، فاقد اعتبار
 و ارزش هست . در فرهنگ ایران ، حقانیت به حکومت باید فقط
 و فقط از خرد بهمنی (خرد ضدِ خشم) همه مردمان ، سرچشمه
 بگیرد . در فرهنگ ایران ، اصطلاح « خشم « ، چنین معنایی
 داشته است . این خرد بهمنی ، که سامانده و آراینده اجتماع و
 اداره کننده جامعه و معمار شهرگانی (مدنیت) و بنیاد گذار
 حکومتست ، در هر انسانی هست . یا به عبارت دیگر، تنها
 جمهور مردم ، حقانیت به حکومت و تاعسیس داد (قانون و نظم
 و عدالت) دارند . این خرد بهمنی را ، آسن خرد ، خرد مینوئی ،

پیش - خرد (یعنی خرد گوهری در فطرت انسان) مینامیدند. در فرهنگ ایران ، بهمن و خرد بهمنی ، نادیدنی و ناگرفتنی است ، یعنی ، هیچ قدرتی نمیتواند و حق آنرا نیز ندارد که به آن دست یابد و آن را تصرف کند و تابع خود سازد .

این بهمن و خرد بهمنی ، در « ارتا » که « قانون و حق و عدالت و نظم » باشد ، دیدنی و آشکار میشود ، و به خود صورت میدهد (ارتا خستره = اردشیر) . این ارتا (= ایرج = ارس) ، اصل همیشه از نو ، سبز و تازه شونده در تاریخ و در زمان میباشد ، و چون اصل همیشه از نو ، سبز و تازه شونده است ، « مرغ » یا « سیمرغ » نامیده میشود . مرغ و سیمرغ ، پیکریابی این اصل و به معنای « اصل همیشه از نو ، سبز شونده » است . « مَرغ maregha » و « مَرغ mareghaa » هر دو در اصل ، یک واژه اند .

چرا هم به « پرنده » ، و هم به « چمن » یک نام داده شده است ، ولو آنکه سپس دو گونه تلفظ شده است تا پرنده از چمن ، از هم باز شناخته شوند ؟ چمن (= مرغ) یعنی آنچه همیشه به غایت سبز و خرم و در هم روئیده است . چمن که مرغ (مرغزار ، مرغاب) و فریس (فریش = فرش) هم خوانده میشده است ، نماد اصل « فرش گرد ، باززائی » بوده است . آنچه را ما امروزه « مَرغ » مینامیم ولی در اصل « مرغ maregha= » است ، درست به معنای « اصل همیشه از نو سبز شونده » است . سیمرغ که خدای ایران بوده است ، اصل همیشه از نو سبز شونده در هر جانی و در هر انسانی ، شمرده میشد ، نه یک شخص جدا از جانش ، و فراسوی جانش و جهان .

« ارتا » ، یعنی حق و عدالت و نظم که از خرد بهمنی انسانها پیدایش می یابد ، همیشه از نو ، از این خرد نهفته و دسترسی ناپذیر و تصرف ناپذیر از قدرتها در گوهر انسانها ، سبز و تازه میشود .

همین ارتا هست که در داستان فریدون، و سرکشی در برابر ضحاک، صورت « کاوه » به خود میگیرد، و کاوه نامیده میشود. کاوه، همان ارتا هست که جامه خود را گردانیده، و در اینجا، چهره سرکشی خرد انسان را در برابر حکومت‌های بیداد به خود گرفته است. چرا؟

در سانسکریت دیده میشود که kavi که در فارسی همان « کاوه » باشد، دارای معانی گوناگون هست و این معانی چهره‌های یک اصل هستند و ما بدینسان میتوانیم بیابیم که مقصود از این نام، چه بوده است. **kavi 1-** به معنای فرزانه هست و فرزانه به کسی اطلاق میشد که بینش زاده از گوهر خود داشت **2-** سرود خوان (دستان سرا) **3-** به معنای جغد است **4-** به معنای ونوس (زهره) در لاتین است، که در فرهنگ ایران، « رام »، خدای شعرو موسیقی و رقص و شناخت، و پیکریابی سیمرخ یا ارتا هست (نخستین عنصر در گوهر انسان). **جغد** که سبک‌شده واژه « جوغ + تای = یوغ + دای) است، در دوره چیرگی اسلام، پرنده ای منحوس و شوم شده است و جایگاه او را درویرانه‌ها کرده اند.

چرا؟ جغد، اینهمانی با بهمن و خرد بهمنی انسان داشته است که در تاریکی نیز می بیند. این خرد بهمنی است که « خرد شهرساز و بنیاد گذار حکومت » میباشد، و اوست که مسئول آباد کردن و ایجاد مدنیت (شهرگانی) است. در یونان هم، جغد، نماد حکمت و مرغ زرخدا « آتنا »، خدای شهر آتن شمرده میشود، و بر روی سکه‌ها آتن نیز، به گونه ای برجسته، نقش میشده است. با شوم و منحوس ساختن جغد، این خرد سامانده اجتماع و خرد قانون گذار و بنیاد گذار حکومت در انسانها هست که به عمد، تبعید به « ویرانه‌ها » ساخته شده است. دیگر حکومتگران و شریعتمداران، چنین خردی را در انسانها، به

ویرانه ها تبعید میکنند و طرد کرده اند و منحوس و شوم میشمارند .
 با نحس و شوم ساختن جغد، خرد سامانده و آباد سازنده
 و حکومت ساز انسانها ، مطرود گردیده و در ویرانه جای داده
 شده است .

این خردی که در انسان ، اصل آباد سازنده گیتی و بنیاد گذارنده
 حکومت است ، شوم و نحس ساخته شده است . از این معانی
kavi در سانسکریت ، میتوان دریافت که کاوه همان بهمن ،
 همان خرد سامانده و قانونگذار انسانست ، و این خرد است که
 در زُهره (رام) یعنی « مبدع زندگی » ، در شناخت، شکل به خود
 میگیرد . و درست در شاهنامه نیز رد پای این هویت کاوه ، باقی
 مانده است . هنگامی که کاوه ، برای دادخواهی، رویاری ضحاک
 ، اصل آزارنده جان و خرد میایستد ، خود را با یک اشاره ،
 معرفی میکند . روز نوزدهم هر ماهی که روز « ارتافرورد =
 ارتای فروهر» باشد، روز سیمرغست ، چون ارتای فروهر، «
 جانان » ، یا سیمرغست ، و چنانکه زرتشتیان ترجمه میکنند «
 فروهرهای پارسایان و پرهیزکاران و موءمنان » نیست .

روز 19 روز سیمرغ ، و روز بیستم ، روز رام ، و روز بیست
 و یکم ، روز بهرامست ، و این سه ، سه تا یکتای فرهنگ ارتائی
 ، در « تخم یا طبیعتِ هراسانی » هستند .

مرا بود هژده پسر در جهان از ایشان یکی مانده است این زمان
 این هیجده پسر با کاوه ، همان نوزده هستند

ببخشای برمن یکی را، نگر که سوزان شود هر زمانم جگر
 سپهد (ضحاک) بگفتار او بنگرید شگفت آمدش، کان شگفتی

بدید

بدو باز دادند فرزند اوی به خوبی بجستند پیوند اوی

پس کاوه که باپسرانش، نوزده تا هستند، همان ارتا یا سیمرغ هست ، و این 1- ارتای فروهر و 2- رام و 3- بهرام ، باهم ، گوهر و طبیعت هرانسانی را تشکیل میدهند.

فروهر، که « فرا+ ورتن » باشد ، اصل گردیدن (ورتن= werden آلمانی) و گشتن و تحول و دگردیسی (متامورفوز) هست . ارتا فرورد ، ارتا ، حق و عدالتیست که همیشه دگردیسی می یابد، و تازه میشود، و همیشه از نو برمیخیزد ، همیشه از خاکسترش بر میخیزد، همیشه از نو سبز میشود ، همیشه به پا میخیزد و مقاومت و سرپیچی میکند .

ضحاک ، که اصل آزارنده جان و خرد است ، برای استحکام حکومت هزارساله اش ، میگوید ، سندی (محضری) بنویسید و زیر آن ، همه بزرگان و مراجع و روءسای دین و حکومت ، شهادت یا گواهی بدهند و امضاء کنند که این حکومت ، حکومت عدل و حقیقت است ، و هیچگاه حکومت جبر و استبداد و جان آزاری و خرد آزاری نبوده است .

یکی محضر اکنون بیاید نوشت

که جز تخم نیکی، سپهد (ضحاک) نکشت

نگوید سخن ، جز همه راستی

نخواهد به داد اندرون ، کاستی

«محضر»، سندیست که برای اثبات حقی، به مهر و گواهی جمیع رجال و مراجع میرسانند و فتوی و شهادت میدهند که این حکومت ، جز تخم نیکی نمیکارد و غیر از حقیقت ، هیچ نمیکوید و در عدالت ، هیچ کم و کاستی ندارد . این حکومت ، مُجری کامل عدالت و حقیقتست . و وقتی کاوه ، یعنی ارتا ، یعنی همان خردی که اصل قانون و عدالت در نهاد همه مردم هست ، آنجا برای دادخواهی حضور می یابد ، و آخرین پسرش را پس میگیرد،

ضحاک از او نیز میخواهد که این سند را امضاء کند و صحت این ادعاها را بپذیرد :

بفرمود پس کاوه را پادشا   که باشد بدان محضر اندر گوا
 چو بر خواند گاه همه محضرش   سبک سوی پیران آن کشورش
 خروشید ، که ای پایمردان دیو   بریده دل از ترس کیهان خدیو
 همه سوی دوزخ نهادید روی   سپردید دلها، به گفتار او
 نباشم بدین محضر اندر گوا   نه هرگز بر اندیشم از پادشا

خروشید و برجست لرزان ز جای

بدرّ ید و بسپرد ، محضر به پای

کاوه ، خرد بهمنی انسانها ، که اصل پیدایش حق و عدالت هستند ، این سند و کتاب یا قانون اساسی ، این حقیقت نامه را میدرد ، و درپیش ضحاک و همه قدرتمندان و ملازمان و همکارانش زیر لگد میکوید . این کتاب وسند، و این امضاها و گواهیها ، هیچ ارزشی ندارند . قانون و حق و عدالت ، آنچیز است که از خرد بهمنی انسانها سرچشمه میگیرد .